

KSČ – celozávodní výbor n. p.

Plzeňské pivovary

Plzeň

1952 – 1955

INVENTÁŘ

EL JAF č. 10717

AP č. 461

Mgr. Michael Pešták

OBSAH

ÚVOD

I.	Vývoj původce fondu	4
II.	Vývoj a dějiny fondu	6
III.	Archivní charakteristika fondu	7
IV.	Stručný rozbor obsahu fondu	8
V.	Záznam o uspořádání fondu a vyhotovení pomůcky	8
	Příloha č.1 Prameny a literatura	9
	Příloha č.2 Seznam zkratk	10
	Příloha č.3 Archivní struktura fondu	11

INVENTÁRNÍ SEZNAM

	Zápisy z celozávodních konferencí	13
	Zápis z výroční plenární schůze	13
	Zápisy ze schůzí celozávodního výboru	13
	Základní údaje o fondu a pomůcce k němu	14

ÚVOD

I. Vývoj původce fondu

Fond KSČ - celozávodní výbor n.p. Plzeňské pivovary Plzeň (dále jen CZV KSČ Plzeňských pivovarů) je tvořen torzem jeho písemné produkce z let 1952 - 1955, materiály z jiných období nejsou k dispozici.

Existence celozávodního výboru byla pevně spojena s podnikem Plzeňské pivovary, který vznikl spojením pivovarů Prazdroj a Gambrinus v roce 1947. KSČ působila v obou pivovarech již v předválečném období, vliv však získala až v důsledku válečných událostí. Lze předpokládat, že celozávodní výbor KSČ vznikl krátce po oficiálním založení podniku (1.7 1947), nejpozději asi do konce roku 1947.

Celozávodní výbor řídil práci několika základních organizací, jejich počet i názvy (označení) se čas od času měnily. Do srpna 1952 bylo celozávodnímu výboru podřízeno 13 dílčích organizací, v průběhu srpna byla zrušena organizace č. 13. V listopadu 1952 došlo k radikální změně ve složení organizací.

Byly vytvořeny tři základní organizace, přičemž pod číslem 1 se sloučily bývalé dílčí organizace 1, 2, 4, 9, pod číslem 2 bývalé organizace 5, 6, 7, 8, pod číslem 3 organizace 3, 10, 11, 12. Uvedený stav zůstal zachován až do začátku roku 1955, kdy byly dosavadní tři organizace rozděleny na šest, rozčleněných podle pracovišť následujícím způsobem:

- č.1 - údržba
- č.2 - vozovna a elektrárna
- č.3 - hlavní výroba
- č.4 - přípravná a pomocné provozy
- č.5 - Gambrinus
- č.6 - bednářny

Vlastní celozávodní výbor měl v letech 1952–1953 13 členů, počet členů od roku 1954 nelze s určitostí zjistit, neboť v zápisech ze schůzí nelze přesně odlišit členy výboru od osob k jednání přizvaných. V celozávodním výboru byly v roce 1953 prokazatelně obsazovány tyto funkce: předseda, místopředseda, jednatel, zapisovatel, referent pro stranické školení, referent pro stranické skupiny, kulturní referent, sportovní referent, dopisovatel závodního časopisu, zástupce závodní rady, zástupce ROH a zástupce SČSP. Funkci předsedy zastávali: Václav Liška (1952–1953, Antonín Chmelík (1954) a Vratislav Blumentrit (1955). Obsazení funkce předsedy v období před rokem 1952 a po roce 1955 nelze z dostupného materiálu zjistit, není možno určit s dostatečnou přesností ani obsazení dalších funkcí. Z dochovaných písemností je jasně patrné, že celozávodní výbor nedisponoval žádným specializovaným aparátem a veškeré administrativní úkony prováděl zapisovatel.

Ukončení činnosti celozávodního výboru KSČ v Plzeňských pivovarech lze předpokládat v roce 1958, kdy došlo ke sloučení podniků Plzeňské a Západočeské pivovary. Je pravděpodobné, že stranické organizace se rychle přizpůsobily novým podmínkám.

Struktura stranické organizace v Plzeňských pivovarech odpovídala obvyklému vzoru. Základní organizace v podniku podléhaly vedení celozávodního výboru, voleného na celozávodních konferencích. Celozávodní výbor byl řízen městským výborem KSČ, souběžně byla jeho činnost sledována krajským výborem KSČ. Náplň práce celozávodního výboru sestávala vedle řízení základních organizací ze spolupráce se závodní radou, odborovou organizací, vedením podniku a z řízení Lidových milicí v podniku.

II. Vývoj a dějiny fondu

Písemnosti fondu u původce pravděpodobně přechovával určený člen výboru stranické organizace. Při občasných změnách v této funkci muselo nutně dojít ke stěhování, a tudíž i ztrátám materiálu.

Z dochovaného torza nelze určit původní registraturní systém, písemnosti byly pravděpodobně rozděleny podle orgánů, kterých se týkaly nebo byly jejich bezprostředními původci, další řazení uvnitř takto vytvořených skupin bylo chronologické.

Ztráty materiálu lze dle dochovaného torza odhadnout cca na 75% - původní odhadovaný rozsah činil asi 4 kartony (0,50 bm), dochován je pouhý jeden karton (0,12 bm). Příčinou uvedeného stavu je (s nejvyšší pravděpodobností) neodborná manipulace s materiálem u původce - stěhování, živelné skartace, nepořádky při vedení písemností. Část ztrát má pravděpodobně na svědomí předání materiálu do Archivu KV KSČ v Plzni.

Písemnosti fondu byly převzaty do Státního oblastního archivu v Plzni spolu s dalšími archiváliemi od bývalého Archivu KV KSČ v Plzni dne 22.5.1990. K převzetí došlo na základě Dohody mezi ÚV KSČ a Ministerstvem vnitra ČR o předání archiválií vzniklých z činnosti krajských (městských) a okresních stranických orgánů, organizací a institucí do archivů ČR z 8.5.1990, která byla později potvrzena Ústavním zákonem č. 496/1990 Sb. ze dne 16.11.1990, o navrácení majetku KSČ lidu ČSFR.

Písemnosti fondu vystřídaly za dobu své existence jen tři místa uložení, a to prostory plzeňských pivovarů, Archiv KV KSČ v Plzni (Pařížská 8) a Státní oblastní archiv v Plzni (Sedláčkova 44). Konkrétní místo uložení v pivovarech již nelze v současné době zjistit.

III. Archivní charakteristika fondu

Fond neprošel před přijetím do Státního oblastního archivu v Plzni žádným archivním zpracováním, nepočítáme-li jako "zpracování" uložení torza písemností do desek s popiskou "Pivovary Plzeň" ve zrušeném Archivu KV KSČ v Plzni.

Písemnosti fondu jsou tvořeny torzem písemné produkce celozávodního výboru z let 1952–1955. Tvoří jej zápisy z celozávodních konferencí z let 1954–1955, zápis z výroční plenární schůze z roku 1953 a zápisy ze schůzí celozávodního výboru z let 1952–1955.

Uspořádání fondu respektuje původní řazení písemností dle stranické hierarchie (tématické skupiny jsou řazeny podle svého významu), řazení písemností uvnitř skupin je chronologické. Inventární jednotky tvoří každý zápis z konference, zápis z plenární schůze a zápisy ze schůzí celozávodního výboru v jednom sešitě nebo za jeden rok.

Provedení písemností je až na výjimky strojopisné. Prvopisy bývají na papíře běžné kvality, kopie na papíře průklepovém.

Fond byl zařazen do kategorie III, jeho fyzický stav je dobrý, ale s ohledem na kvalitu papíru budou nutné jeho častější kontroly.

Ve fondu nebylo skartováno.

IV. Stručný rozbor obsahu fondu

Celkový časový rozsah písemností obsažených ve fondu pokrývá přibližně třetinu z předpokládané doby existence jeho původce. Příčiny tohoto stavu jsou naznačeny v kapitole II. Dochované torzo písemností je využitelné jako ukázka práce podnikové stranické organizace, předvádí běžnou činnost KSČ ve specializovaném potravinářském podniku v průběhu čtyř let. Zajímavé jsou zápisy ze schůzí celozávodního výboru z doby po měnové reformě v roce 1953, zejména navrhované postihy pro domnělé i skutečné účastníky tehdejších událostí. Z dochovaných písemností lze vysledovat vztahy mezi KSČ a podnikem a způsoby zásahů KSČ do chodu podniku.

Fond poskytuje informace o určitém období v historii podniku a jeho stranické organizace. Je proto využitelný jako doplňkový pramen pro studium podnikových a regionálních dějin, více však od něj nelze očekávat.

V. Záznam o uspořádání fondu a vyhotovení pomůcky

Fond uspořádal, inventář sestavil a úvod napsal Mgr. Michael Pešťák v letech 1996 a 2000. Pomůcka byla vyhotovena v I. oddělení Státního oblastního archivu v Plzni, Sedláčkova 44.

V Plzni dne 8. srpna 2001 .....

Prameny a literatura

Cironisová Eva, Plzeňské pivovary národní podnik v Plzni
(1921) 1947–1958 (inventář).
Podnikový archiv Západočeských pivovarů,
Plzeň 1986

Čtení o pivu k výročí světové značky. Plzeň 1992

Laštovka Vojtěch – Lhotka Václav – Zeman Adolf, K historii
plzeňských pivovarů. Plzeň 1959

Lhotka Václav, Plzeňský Prazdroj. Plzeň 1961

Mošna Karel – Vogelanz Evžen, Plzeňský Gambrinus. Plzeň 1969

Seznam zkratek

bm	- běžný metr
CZV	- celozávodní výbor
č.	- číslo
ČSFR	- Československá federativní republika
KSČ	- Komunistická strana Českoslovenka
KV	- krajský výbor
n.p.	- národní podnik
ROH	- Revoluční odborové hnutí
SČSP	- Svaz československo-sovětského přátelství
ÚV	- ústřední výbor

Příloha č.3

Archivní struktura fondu

Spisy	Časový rozsah	Inv.číslo	Číslo kart.	Počet kart.
=====				
Zápisy z celozávod- ních konferencí	1954-1955	1 - 2	1	0,3
Zápis z výroční plenární schůze	1953	3	1	0,1
Zápisy ze schůzí celozávodního výboru	1952-1955	4 - 7	1	0,6
<hr/>				
CELKEM	1952-1955	7	1	1,0

INVENTÁRNÍ SEZNAM

inv.č.	Spisy	časový rozsah	číslo kartonu
--------	-------	------------------	------------------

KSČ - celozávodní výbor n.p. Plzeňské pivovary Plzeň

Zápisy z celozávodních konferencí

1	Zápis z celozávodní konference	21.2.1954	1
2	- " -	10.2.1955	1

Zápis z výroční plenární schůze

3	Zápis z výroční plenární schůze	26.3.1953	1
---	---------------------------------	-----------	---

Zápisy ze schůzí celozávodního výboru

4	Zápisy ze schůzí celozávodního výboru (sešit)	24.2.1952- 5.3.1953	1
5	Zápisy ze schůzí celozávodního výboru	22.1.1953- 22.12.1953	1
6	- " -	5.1.1954- 28.12.1954	1
7	- " -	4.1.1955- 27.12.1955	1

Základní údaje o fondu a pomůcce k němu

Název fondu: KSČ - celozávodní výbor n. p. Plzeňské
pivovary Plzeň

Značka fondu: CZV KSČ Plzeňské pivovary

Časový rozsah: 1952 - 1955

Počet inventárních jednotek: 7

Počet evidenčních jednotek: 1 karton

Rozsah fondu: 0,12 bm

Místo uložení fondu: Státní oblastní archiv v Plzni,
Sedláčkova 44, Plzeň

Stav ke dni: 8.8.2001

Fond uspořádal, pomůcku sestavil a úvod napsal:

Mgr. Michael Pešťák

Počet stran: 14

Počet exemplářů: 6

Pomůcku přepsal: Anna Špeierlová

Pomůcku schválil: PhDr. Vladimír Bystrický, CSc.,
ředitel SOA v Plzni